

7/12349

SAYI : B.02.0.007.00/205
KONU : Yazılı Soru Önergesi

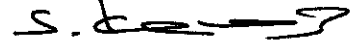
26.10.2010

**TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
GENEL SEKRETERLİĞİNE**

- İLGİ:** a) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Genel Sekreterliği Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı'nın 11.02.2010 tarih ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/12349-19799/41601 sayılı yazısı.
b) Başbakanlık Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü'nün 17.02.2010 tarih ve B.02.0.KKG.0.12/106-186-15/652 sayılı yazısı.

İlgi (b) yazıyla Bakanlığımıza gönderilen, Adana Milletvekili Sayın Nevin Gaye ERBATUR'un Sayın Başbakanımıza tevcih ettiği, Sayın Başbakanımızın da kendileri adına Bakanlığım koordinatörlüğünde cevaplandırılmasını istediği 7/12349 esas no'lu yazılı soru önergesinin cevabı ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.



Selma Aliye KAVAF
Devlet Bakanı

Dağıtım:

Gereği :

- TBMM Genel Sekreterliği
(Kanunlar ve Kararlar Dai.Bşk.)
Ek: 1 Yazı (2 Nüsha)

Bilgi :

- Başbakanlık
(Kan.ve Kar.Gen.Müd.)
Ek: 1 Yazı

**ADANA MİLLETVEKİLİ SAYIN NEVİN GAYE ERBATUR'UN
7/12349 ESAS NOLU YAZILI SORU ÖNERGESİ CEVABIDIR**

Ülkemizde kadın erkek eşitliğinde mutlak ve tam eşitliğe ulaşmak için çeşitli adımlar atılmış olsa da istihdam, siyaset, ekonomi gibi çeşitli alanlarda kadınların görünür hale gelebilmesi halen mümkün olamamıştır. Bu olumsuz durumun sebep ve sonuçlarının ve nasıl üstesinden gelinebileceğinin tartışılabilmesi için mevcut duruma yönelik somut bilgilere ve istatistiksel verilere erişim gerek ilgili sivil toplum örgütleri gerek üniversitelerin ilgili çalışma birimleri gerekse de bu alanda çalışan kamu kurum ve kuruluşları ve biz TBMM üyeleri için önemli bir husustur. Ancak ülkemizde kadınlara yönelik istatistiksel verilerin varlığı halen çok eksiktir. Örneğin, Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü'nün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun'da genel müdürlüğün görevleri arasında; "görev alanına giren konularda istatistikleri derlemek" ibaresi yer almasına rağmen, kurumun internet sitesinde kadınlara yönelik derli toplu bir istatistiki veriye erişilememektedir. Erişilen kimi verilerin de güncellenmeyişi bir diğer önemli sorundur.

Ayrıca Anayasamızın 90. maddesi uyarınca iç hukukta doğrudan uygulanması gereken BM CEDAW 3. maddesi gereğince "taraf devletler kadının tam gelişmesini ve ilerlemesini sağlamak için, özellikle politik, sosyal, ekonomik ve kültürel alanlar başta olmak üzere bütün alanlarda erkeklerle eşit olarak insan hakları ve temel özgürlüklerinden yararlanmalarını ve bu haklarını kullanmalarını garanti etmek amacıyla yasal düzenleme dahil bütün uygun önlemleri alacaktır" diyerek "cinsiyet tanımlı istatistiklerin hazırlanmasına da yasal zemin sunmaktadır.

Yine Pekin Eylem Platformu'nun Stratejik Hedef H.3. Planlama ve değerlendirme için toplumsal cinsiyete göre toplanmış veri ve bilgi oluşturmak ve yaymak başlıklı raporunda da hükümetlere cinsiyet tanımlı istatistik hazırlama sorumluluğu vermektedir.

Bu çerçevede;

SORULAR:

- 1) Cinsiyet temelli verilerin hazırlanması ve bu verilerin analizi için ne gibi bir çalışma yapılması düşünülmektedir?
- 2) Kamu kurum ve kuruluşlarınca hazırlanacak olan her tür istatistiksel verinin hazırlanma sürecine "cinsiyet temelli" bir aşama daha eklenmesi için ne gibi bir girişimde bulunulması düşünülmektedir?
- 3) Hazırlanacak cinsiyet temelli analizlerin ilgili sivil toplum örgütlerince ve üniversitelerin araştırma birimlerince kolay erişimi için ne yapılması düşünülmektedir?

CEVAPLAR :

Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü, kadına karşı her türlü ayrımcılığı önlemek, kadının insan haklarını geliştirmek, kadını ekonomik, sosyal, kültürel alanlarda etkin hale getirmek ve eğitim düzeyini yükseltmek amacıyla yapılacak her türlü çalışmaya destek vermek, bu konularda stratejiler geliştirmek, plan ve programları oluşturmak ve temel politikaların belirlenmesine katkıda bulunmak amacıyla, görev alanına giren konularda ilgili kurum ve kuruluşlarla koordinasyon içerisinde çalışmalar yürütmektedir.

5 Kasım 2004 tarih ve 5251 sayılı Teşkilat Kanunu'nda Genel Müdürlüğün görevleri arasında "görev alanına giren konularda istatistikleri derlemek" de bulunmaktadır. Ancak 10 Kasım 2005 tarihinde yürürlüğe giren 5429 sayılı Türkiye İstatistik Kanunu ile ihtiyaç duyulan alanlarda veri ve bilgilerin derlenmesini, değerlendirilmesini, gerekli istatistiklerin üretilmesini, yayımlanmasını, dağıtımını ve Resmî İstatistik Programında istatistik sürecine dâhil kurum ve kuruluşlar arasında koordinasyonu sağlamak üzere Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) kurulmuş ve diğer kanunların istatistik amaçlı veri toplama, derleme, düzenleme ve dağıtımıyla ilgili Türkiye İstatistik Kanununa aykırı hükümler uygulanamayacağı düzenlenmiştir. Kanunun yürürlüğe girmesiyle birlikte Genel Müdürlüğün veri üretimi de yaptırılan araştırmalarla sınırlanmış, veri üretimi, dağıtımı ve yayımlanması TÜİK ile Resmi İstatistik Programında belirtilen kurum ve kuruluşların sorumluluğu olarak belirlenmiştir.

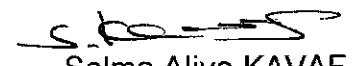
Ancak istatistikler, Genel Müdürlüğün hem kuruluş amacı ve görev tanımı gereği, hem de ülkemiz adına imzalanan uluslararası belgelerde yer alan yükümlülüklerini yerine getirirken ihtiyaç duyduğu en önemli araçlardan biri olduğundan Genel Müdürlük tarafından istatistiki veri yokluğu/güncelliği ve çeşitli kurumların yayınladığı istatistikler arasındaki farklılıklar konusunda yaşanan sorunlara çözüm üretebilmek amacıyla Kasım-Aralık 2005 döneminde veri üreten ve kullanan tarafların katılımıyla düzenlenen "Toplumsal Cinsiyet Göstergeleri Oluşturma Eylem Planı" çalışmasında verileri derleyen ya da derleyebilecek olan kurumların verilerinin envanteri çıkarılmış, ardından da bu envanter çalışması temel alınarak çeşitli konu başlıklarında çalışma grupları oluşturulmuştur. Her bir çalışma grubunda ilgili kamu kurum ve kuruluşları, sivil toplum kuruluşları ve üniversitelerin temsilcilerinin yanı sıra Genel Müdürlük ve TÜİK temsilcileri yer almıştır. Bu toplantılarda, yaşanan sorunlara ilişkin durum tespiti yapılarak çözüm önerileri geliştirilmiş ve oluşturulan Eylem Planı TÜİK'e iletilmiştir. Söz konusu Planın uygulanmasına ilişkin Genel Müdürlük ve TÜİK arasında bir dizi toplantı gerçekleştirilmiştir.

Bu çalışmalar, Toplumsal Cinsiyet Göstergelerinin Resmi İstatistik Programı kapsamına alınmasına zemin oluşturmuştur. Bu göstergelere ilişkin veri setinin geliştirilmesinde de Genel Müdürlük ve TÜİK işbirliği halinde çalışmıştır. Ayrıca TÜİK web sitesinde yer alan ve nüfus, doğurganlık, sağlık, özrürlük, evlenme, aile yaşamı, boşanma, eğitim, işgücü, seçilmiş meslekler, iş-kazanç memnuniyeti, siyasal yaşam ve şiddet konularına ilişkin istatistikleri içeren toplumsal cinsiyet göstergelerine Genel Müdürlüğün web sitesinden link konulması çalışmaları devam etmektedir.

Bununla birlikte veri üreten kuruluşlardan edinilen eğitim, sağlık, çalışma yaşamına ve siyasete/karar mekanizmalarına katılım ile şiddet alanlarındaki istatistikler Genel Müdürlüğün web sitesinde yayınlanan "Türkiye'de Kadının Durumu" başlıklı dokümanda yer almakta olup bu çalışmadaki istatistikler düzenli olarak güncellenmektedir. Dokümanın son güncellenme tarihi ise Şubat 2010'dur.

Veri üreten kuruluşlardan temin edilebilen ve Genel Müdürlüğün web sitesinde yer alan kadına ilişkin istatistiklere gerek sivil toplum kuruluşlarının, gerekse üniversitelerin araştırma birimlerinin erişiminde herhangi bir sorun bulunmamaktadır.

Saygılarımla.


Selma Aliye KAVAF
Devlet Bakanı